

1 Innledning

Tilbake til framtiden

Koronapandemien er av mange beskrevet som den største krisen for vårt land etter 2. verdenskrig. Kommunene har vært selve frontlinjen i bekjempelsen og håndteringen av denne, og det er fortsatt ikke helt over. Deler av kommuneorganisasjonen skal også fremover stå i frontlinjen med smitteverntiltak og bekjempelse av pandemien. Til tross for pandemien leverer Stavanger kommune gode og forsvarlige tjenester til innbyggerne – takket være en uvurderlig innsats fra medarbeidere, ledere og politikere.

Nå, i slutten av oktober 2021, er Norge over i fasen «normal hverdag med økt beredskap». Kommunen er fremdeles preget av koronapandemien, men det er tydelige tegn til endring. Sosial distansering erstattes med folk i gatene, kulturarenaer og hoteller fylles og sysselsettingen øker igjen. Vi er på vei tilbake til framtiden.

Koronapandemien har endret innbyggernes etterspørsel etter kommunens tjenester og måten tjenestene utføres på. Digitalisering og nye reisevaner er eksempler på endringer som antakelig er kommet for å bli. Det økonomiske handlingsrommet er imidlertid mer usikkert enn før.

Gode hverdagsliv

Pandemien har vært krevende for mange. Unges psykiske helse er blitt klart forverret, og sosiale ulikheter er blitt forsterket. De som var sårbare fra før, har blitt rammet hardest. Dette kommer frem både i Kjøs-utvalgets rapport og i rapporten fra kommunens egen utenforskapskommisjon. Samordning av tiltak og samarbeid er nødvendig for å sikre at unge får tilstrekkelig hjelp og at ingen faller mellom hjelpetilbudene.

Den nye barnevernsreformen, som trer i kraft i 2022, er også en oppvekstreform. Den krever ytterligere styrking av det forebyggende arbeidet for barn og foreldre. Kommunedirektøren foreslår derfor å opprette en ny virksomhet som skal tilby foreldreveiledning og forebyggende tjenester knyttet til barn og unges psykiske helse.

Kommunens ambisjoner, mål og økonomiske prioriteringer påvirkes av demografiske endringer. Det vil bli langt flere eldre – vi lever lengre, og flere lever lengre med sykdom. Dette stiller store krav til hjemmetjenester, institusjonstjenester og tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Stavanger kommune forsterker og fornyer «Leve HELE LIVET»-satsingen i kommende periode.

Det er en sterk sammenheng mellom hvordan vi bor og graden av selvstendighet og mestring i hverdagen. Boligen og omgivelsene rundt kan være avgjørende for hvordan vi mestrer hverdagen når helsen svikter. Satsingen på Leve HELE LIVET vil derfor ha innvirkning på boligene som skal være en del av tjenestetilbudet til Stavanger kommune i årene framover.

Stavanger kommune ønsker å tilby de mest hjelpetrengende gode tilbud for medisinsk behandling, pleie og omsorg. I tillegg ønsker kommunen å tilby gode og varierte botilbud for mennesker med utviklingshemming,

psykiske lidelser og/eller ruslidelser. I løpet av perioden åpner flere nye botilbud.

Regionmotoren

I Stavangerregionen er det opparbeidet en unik problemløsningskompetanse gjennom 50 år med petroleumsindustri. Denne kompetansen kan komme godt med når Stavanger, som en spydspiss i det grønne skiftet, omformes fra oljehovedstad til energihovedstad. Regionens kunnskap og erfaring vil danne grunnlaget for nye bærekraftige og klimavennlige næringer – som igjen kan gi ny verdiskaping. Samtidig må Stavangerregionen bli enda mer attraktiv for næringsutvikling og nyetablering. Kommunen skal derfor markedsføre regionens samlede konkurransefortrinn aktivt i planperioden. Et godt regionalt samarbeid mellom kommuner, fylket, organisasjoner og næringslivet blir viktig for å lykkes i konkurransen om arbeidsplasser og nyetableringer.

I 2025 er Stavanger by 900 år. Under jubileet løftes det fram tre områder som er vesentlige for at Stavanger skal være en attraktiv by som innbyggernes trives i: sentrumskjernen vår, naturen i og rundt byen og omstillingsevnen i næringslivet, kulturlivet og kunnskapsmiljøene.

Grønn spydspiss

Stavanger kommune har ambisiøse klimamål. Klimagassutslippene i Stavanger skal i 2030 være 80 % lavere enn i 2015. Det høye ambisjonsnivået stiller store krav til omstilling og adferdsendringer; både overfor innbyggerne, organisasjonene, næringslivet og kommunen. Stavanger kommune har utviklet et eget klimabudsjett.

Klimabudsjettet er et styringsverktøy for å oppnå målfestede kutt i klimagassutslippene.

Med viten og vilje – omstilling til et mer bærekraftig tjenestetilbud

Kommunedirektøren har over flere år varslet at det er behov for mer grunnleggende endringer for å gjøre noe med det forventede spriket mellom økte offentlige kostnader og lavere offentlige inntekter, som beskrevet i perspektivmeldingen (Meld. St. 14 (2020–2021)). Dette krever målrettet omstillingsarbeid og prioriteringer over tid – av folkevalgte, ledere og medarbeidere.

Kommunen bidrar til offentlig velferd, helse og samfunnsutvikling. For å sikre at også framtidige generasjoner kan få et godt tjenestetilbud kreves det en systematisk og kunnskapsbasert tilnærming i omstillingen til et mer bærekraftig tjenestetilbud. I tillegg til kommunens pågående arbeid gjennom *Omstilling 2025* må vi utvikle ny kunnskap om vi skal løse utfordringene knyttet til demografi, utenforskap og klimatiltak, og vi må evne å omsette ny kunnskap til ny praksis. Kommunene må selv ta ansvar for kunnskapsutviklingen. Kommunedirektøren vil i kommende periode prioritere midler til forskning og utvikling for å løse de store og komplekse samfunnsflokene.

En ansvarlig og trygg økonomistyring og en organisasjonsstrategi tuftet på nåværende og framtidig kompetansebehov, danner grunnlaget for den kommunen vi vil ha: en kommune som leverer gode tjenester av ønsket kvalitet både nå og til kommende generasjoner.

Vi har høye ambisjoner. Vi skal være en kommune der innbyggere har varierte muligheter for aktivitet, engasjement og medvirkning, ut fra egen livssituasjon og forutsetninger. Under pandemien har vi løst mange store, komplekse oppgaver på rekordtid og med godt resultat. Endringskraften og kapasiteten har vært stor. Det har vært felles forståelse for utfordringer og prioriteringer, og vi har jobbet tverrfaglig. Pandemien har avdekket en gjennomføringskraft som vi nå skal videreføre til arbeidet med endring og omstilling.

Stavanger 29. oktober 2021

Per Kristian Vareide

kommunedirektør